

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strassmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nepričakovani preokret v Španiji:

Alcala Zamora odstavljen

Po viharini debati je španski parlament odstavil dosedanjega predsednika republike Alcala Zamora in proglasil za začasnega predsednika republike dosedanjega predsednika parlamenta Martinez Barria — Zamora se bo pritožil na ustavno sodišče

Alcala Zamora

Madrid, 8. aprila. r. V Španiji je prišlo do nepričakovanega preokreta. Španski parlament je včeraj odstavil dosedanjega predsednika republike Alcala Zamora ter proglasil predsednika parlamenta Martinez Barria za začasnega predsednika republike do izvedbe novih volitev.

Levičarska ljudska fronta je bila že delj časa nezadovoljna s predsednikom republike, očitajoč mu, da je pristranski, konzervativen ter da ščiti desničarje. Napetost se je v zadnjem času tako poostрила, da predsednik vlade niti ni več osebno predlagal ukazov in dekretov v podpis predsedniku republike, marveč je občeval z njim samo preko njegovega kabinetnega šefa.

Na včerajšnji seji parlamenta pa je socialistični poslanec Pietro stavil predlog, naj se predsednik republike odstavi. Pri tem se je skliceval na določbe člena 84. španske ustave, ki pravi, da je smatrati predsednika republike za odstavljene, ako parlament sklene, da kakšna njegova odločitev ni bila primerna. Za tako odločitev je smatrati razpust parlamenta januarja meseca.

O tem predlogu se je razvila obširna debata, ki je trajala polnih pet ur. Desničarska opozicija je odklanjala predlog o odstavitvi predsednika republike in branila njegovo postopanje. Levica pa se ni zmenila za njene proteste ter je končno 238 proti 5 glasovom sklenila, da je predsednik republike Alcala Zamora s tem, da je meseca januarja razpustil parlament in razpisal nove volitve, kršil ustavo ter se zaradi tega odstavil.

Na poziv predsednika parlamenta je nato tajnik prečital čl. 74 ustave, ki določa, da avtomatično nadomestila predsednika republike za primer njegove smrti, zadržanosti, odstopa ali odstavitve predsednik parlamenta. Med ploskanjem in viharinimi ovacijami poslanske zbornice, v kateri so ostali samo člani levice, dočim so opozicijski poslanci že pred glasovanjem zapustili dvorano, je nato predsednik parlamenta Martinez Barrio prisegel na ustavo kot začasnega predsednika republike. Seje parlamenta so bile nato odgojene do 15. aprila.

Posebna deputacija parlamenta je nato odšla k odstavljenemu predsedniku Alcala Zamora ter mu sporočila sklep parlamenta. Zamora je vzel sklep na znanje ter zahteval, da mu dostavi prepis zapisnika te seje s točno navedbo razmerja glasov. Zamora se misli zoper ta sklep parlamenta pritožiti na ustavno sodišče.

Zaradi spremembe v predsedstvu republike je vlada Azane danes podala formalno ostavko začasnemu predsedniku Martinezu Barriu. Začasnemu predsedniku republike je izjavil, da uživa vlada Azane njegovo popolno zaupanje ter jo je zato naprosil, naj ostane še nadalje na svojem mestu. Verjetno pa je, da bo Azana pri tej priliki izvršil preobnovo svojega kabineta, ki bo dobil značaj volilne vlade. Kdaj bodo razpisane volitve predsednika republike, še ni določeno. Kot kandidata prihajata v poštev začasnega predsednika Martinez Barrio in predsednik vlade Azana.

Kako se voli predsednik

Madrid, 8. aprila. AA. (Havas). Po določbi ustave o volitvah predsednika se ima v petih tednih s splošnim glasovanjem izvoliti v vsej državi 73 delegatov za volitve predsednika. Volilno telo druge stopnje za volitev predsednika tvori poslanska zbornica, povečana za teh 73 delegatov.

V desničarskih krogih izražajo bojazn, da bo pri volitvah omenjenih 73 delegatov dobila vedno skrajna levica. V tem primeru bi se poslanska zbornica okrepila kot volilno telo s temi delegati in bi bila še bolj orientirana na levo, kakor je že prej. Lahko postal predsednik republike kak socialistični prvak.

Proglas abesinskega cesarja:

„Vztrajali bomo dokler zadnji italijanski vojak ne zapusti abesinskega ozemlja“

Društvo narodov pa naj poostri sankcije, da s tem konča to blazno vojno.

Adis Abeba, 8. aprila. z. Cesar Haile Selasi je izdal proglas na ves kulturni svet, v katerem prvi med drugim: »Naše vojske niso premagane. Borile se bodo še naprej proti napadalcu. Krepko smo odločeni vztrajati dotle, dokler zadnji italijanski vojak ne zapusti abesinskega ozemlja. Abesinija nima nobenega povišja, da bi prosila Italijo za mir. Pripravljena je pa vsak čas stopiti v mirovna pogajanja na osnovi, ki jo bo predlagalo Društvo narodov. Abesinija zahteva od

Društva narodov, naj poostri sankcije, da s tem konča to blazno vojno. V nadaljnjih odstavkih poudarja proglas, da je Italija v tej vojni ponovno kršila mednarodno pravo s prepovedanim, barbarškim in nečloveškim načinom borbe, kakor n. pr. z bombnimi napadi na nevtralna mesta in bolnišnice. Italija, pravi proglas dalje, napada celo nedolžno prebivalstvo s strupenimi plini. Na koncu proglas pravi, da so italijanska poročila o zmagah italijanskih čet neresnična.

Neuzdržno prodiranje italijanskih čet:

Desije pred padcem

Mesto so že začeli prazniti — Italijani so že 120 km pred Desijem

London, 8. aprila. z. (Reuter). Medtem ko poziva abesinski cesar k mobilizaciji zadnjih sil, da prepreči popolno zavzetje svoje dežele, prodirajo italijanske čete naglo proti jugu, ne da bi pri tem nalezle na kak odpor ostankov cesarske vojske. Italijanska kolonija, ki prodira po takozvani cesarski cesti, je zdaj komaj 120 km od Desije. Vse kaže, da bodo Italijani to mesto v najkrajšem času zavzeli in da bodo umaknjeni abesinske čete, ki so bile dozdaj zbrane v tej pokrajini.

Abesinski prestolonaslednik je krenil s svojimi četami iz pokrajine Desija proti severu svojemu očetu nasproti, da bi mu omogočil obnovitev obrambne vojske s svežimi četami in ostanki premagane vojske.

Druge italijanske kolone prodirajo proti Magdali. Italijani se hočejo poslastiti brezčimne postaje abesinskega cesarja, ki mu je dovoljevala, da je bil v stalnih stikih z Adis Abebo in da je vodil gibanje abesinskih čet na raznih področjih. Zavzetje te postaje bo preprečilo vse nadaljne vesti s severnega bojišča.

Italijanske formacije, ki so prispele na področje Tanskega jezera, prodirajo jugovzhodno proti Debra Taboru, da bi vzpostavile zveze s četami, ki prodirajo proti Magdali in Desiji.

Z ogadenskega bojišča poročajo, da so tamkaj nastopili hudi nalivi, ki bodo po vsej priliki zaustavili ofenzivo generala Grazianija. Italijanska letala so na tem bojišču bombardirala utrjene postojanke rasa Nasiba.

Atentat na vlak s pošiljko zlata v Ameriki

Mexico City, 8. aprila. r. Na železniški progi Mexico-Veracruz je bil včeraj izvršen atentat na ekspresni vlak, ki je vozil večjo pošiljko zlatega in srebrnega denarja v vrednosti okrog 80 milijonov dolarjev. Ko je vlak prišel na neki most nad visokim prepadom, je nenadoma nastala eksplozija. Most, lokomotiva in trije vagoni so zleteli v zrak. Po dosedanjih vesteh je okrog 90 mrtvih in veliko številno ranjenih. Atentat se izvršiti razbojnik, ki se nameravali iz-

ropati vlak in se polastiti denarne pošiljke. Most se poglavi v zrak s dinamitom. Svoje namere pa niso dosegli, ker je zdrvel v prepad tudi vagon, v katerem je bila denarna pošiljka. Na kraj nesreče je takoj odšel pomočni vlak. Podrobnosti še niso znane. Oblasti so odredile obsežna preiskava in nasledovanje neznanh razbojnikov. Tri okraje v okolici mesta, kjer se je zgodila nesreča, je cernarilo vojaštvo ter sedaj podrobno preiskuje vse zadeve.

Odmev abesinske pritožbe:

Anglija bo načela vprašanje uporabe strupenih plinov

Italija se bo morala zagovarjati zaradi kršitve ženevskega protokola

London, 8. aprila. r. »Manchester Guardian« piše, da bo angleška vlada načela v Zenevi vprašanje strupenih plinov, katerih se poslužujejo italijanske čete v Vzhodni Afriki. Angleška vlada želi o tem prav resno razpravljati, ker smatra, da gre za očitek kršitve ženevskega protokola. List pravi, da se Anglija ne bo zadovoljila s ponovit-

vijo izjave o spoštovanju tega protokola. Po mnenju Londona je to vprašanje v največjem interesu Evrope same.

Rim, 8. aprila. z. Tu mislijo, da se bo angleška vlada zadovoljila s pojasnitvijo, ki jih je dal državni podtajnik Suvih angleškemu poslaniku Dummondu v Rimu o zadnjem italijanskem letalskem napadu na Adis Abebo.

Vedno nove komplikacije:

Angleško-japonski sporazum

Tokio, 8. aprila. b. Kakor znano, se je desedani angloski poslanik pri nankinški vladi odločil zapustiti Kitajsko. Pred odhodom bo imel v Tokiju še sestanek z ministrskim predsednikom Hiroto, ki mu pripisujejo zelo velik pomen. Kakor poroča »Miki-Miki«, gre za definitivno ureditev političnih in gospodarskih odnosov med Japonsko in Anglijo na Daljnem vzhodu. Angleški poslanik bo baje v imenu svoje vlade priznal pravice, ki si jih Japonska

prisvaja na kitajskem ozemlju. Japonska vlada pa bo dala Angliji nova jamstva za ohranitev sedanjih angleških gospodarskih in političnih interesov na Kitajskem. Ti razgovori naj bi pomenili pričetek skupne akcije z revizijo pogodbe devetih držav, ki so prevzele jamstvo za neodvisnost Kitajske. Japonski listi ugotavljajo, da bo s tem na Daljnem vzhodu nastala povsem nova situacija.

Japonsko-nemška vojaška zveza

London, 8. aprila. o. Danes so se tukaj razširile senzacionalne vesti, da bo že prihodnje dni objavljen pakt med Nemčijo in Japonsko, ki bo imel značaj vojaške zveze. Te vesti so izvirale v angleških političnih krogih veliko razburjenje in se zelo hoje, da bodo vplivale tudi na nadaljnji razvoj diplomatskih razprav in na stališče angleške vlade napram Nemčiji.

Nenking, 8. aprila. AA. (Reuter) Kitajski vlada je poslala sovjetski vladi oster pro-

test proti paktu, ki ga je sklenila Sovjetska Rusija z Mongolijo. Protest pravi, da je pakt očitna kršitev kitajsko-sovjetske pogodbe od 31. maja 1924. V tej pogodbi je sovjetska vlada izrecno priznala, da je znanja Mongolija sestavni del kitajskega ozemlja. Zato ga kitajska vlada nikakor ne more priznati. Tu mislijo, da bodo japonski krogi pozdravili kitajski protest.

Sklepi posveta grških voditeljev:

Grčija ostane zvesta Balkanski zvezi

Izjalovljene intrige proti konsolidaciji Balkana

Atene, 8. aprila. k. Včeraj od 17. do 20.30 se je vršila druga in poslednja konferenca voditeljev političnih strank o grški zunanji politiki. Konferenci je predsedoval ministrski predsednik Demerdzis. Poleg nekaterih drugih ministrov so bili prisotni tudi vsi sefi strank. Po konferenci, ki se je vršila v največji tajnosti, je ministrski predsednik izjavil novinarjem:

K sreči je bil dosežen med vlado in voditelji vseh strank o vseh zunanje-političnih vprašanjih popoln sporazum. Vlada je pooblaščenja izjavljati politične smernice, o katerih smo se sporazumeli na tej konferenci. Sefi posameznih strank in ostali udeleženci konference niso hoteli dati ni-

kakih izjav. Tudi sicer o konferenci ni bil objavljen nikakršen komunikat.

Atene, 8. aprila. o. Danes je predsednik vlade Demerdzis sprejel novinarje ter jim izjavil, da bo sklepe te konference objavil v svoji deklaraciji, ki jo bo podal na prihodnji seji parlamenta, ki bo sklicana 22. t.m. Zaenkrat lahko pove samo toliko, da bo ostala Grčija zvesta politiki Balkanske zveze, ker se zaveda, da je samo po tej poti zagotovljena popolna konsolidacija Balkana in ker je izven vsakega dvoma, da predstavlja Balkanska zveza v sedanjih dobi mednarodnih zmešnjav najzanesljivejšo osnovo za mir in napredek Balkana.

Huda letalska nesreča

Pittsburg, 8. aprila. z. Ameriško poštensko letalo, ki je obratovalo na progi New-York-Pittsburg, se je včeraj ponesrečilo. Nad hribovitim gozdnatim ozemljem je treščilo na tla ter se popolnoma razbilo. Na krovu je bilo 14 potnikov in dva pilota. 11 potnikov je ostalo na mestu mrtvih, ostali pa so dobili smrtno nevarne poškodbe in umirajo v bolnici.

Eksplozija v Novem Sadu

Novi Sad, 8. aprila. o. V stanovanju ene ga izmed prvakov vojaške fronte odvetnika dr. Ivana Nagryja je danes nenadoma nastala eksplozija. Dr. Nagy se je mudil na čehu izvenparlamentarne opozicije v Srbobranu. Eksplozija je povzročila znatno materialno škodo, človeških žrtev pa ni bilo. Nekateri so menili, da je eksplozija plinska cev, preiskava pa tega ni mogla ugotoviti. Zato so se razširile govorice, da je bil izvršen politični atentat. Dr. Nagy je zastopnik madžarske manjšine v vojaški fronti izvenparlamentarne opozicije.

Nova palača bolgarskega poslaništva v Beogradu

Sofija, 8. aprila. AA. Za novo poslopje bolgarskega poslaništva v Beogradu je določenih 5 milijonov levov. Poslopje bodo začeli graditi še to gradbeno sezono. Dela bo vodil bolgarski arhitekt Peter Hartov, uradnik arhitektonskega oddelka bolgarskega gradbenega ministrstva.

Povratak pomiloščenega emigranta

Novi Sad, 8. aprila. o. V Novi Sad se je vrnil odvetnik dr. Kosta Hadži, ki je bil več let v emigraciji v Pragi. S poslednjo amnestijo mu je bil omogočen povratak v domovino. Dr. Hadži je prvi politični emigrant, ki se je spet vrnil v državo.

Izletniški vlak Ljubljana — Bistrica Boh. jez. in Rateče Planica

Na velikonočni ponedeljek, t.j. dne 18. t.m. vozi na progi Ljubljana gl. kol.-Bistrica-Boh. jez. izletniški vlak št. 920-919a in na progi Jesenice-Rateče Planica izletniški vlak št. 8620-8619a po sledečem voznem redu:

Ljubljana gl. kol. odhod ob 5. uri 2 min., prihod Jesenice ob 7. uri 2 min., prihod Bistrica Boh. jez. ob 8. uri 2 min. Povrtek iz Rateče Planice ob 8. uri 7 min. Povrtek iz Bistrice Boh. jez. ob 18. uri 8 min., iz Rateče Planice ob 18. uri 15 min., ter iz Jesenice ob 19. uri 25 min.; prihod v Ljubljano gl. kol. ob 21. uri 11 min. Izletniški vlak ima v obeh smereh postanki na vseh postajah in postajališčih razen v postajališčih Medno, Gorenja vas, Rateče, Zabnica in Sv. Jošt.

Za izletniški vlak si potniki kupijo izletniške karte po polovini (otroci od 4 do 10. leta po četrtinski) vozni cen, ki veljajo samo za navedene izletniške vlake.

Nedeljske povratne vozne karte, kupljene v soboto ali nedeljo dne 11. in 12. aprila, veljajo za povratak samo do ponedeljka dne 13. aprila do 12. ure, ko mora potnik že prispeti na svojo prvotno postajo.

Kupuj domače blago!

Borzna poročila.

INOZEMSKE BORZE

Curich, 8. aprila. Beograd 7.—, Pariz 20.2425, London, 15.175, New York 306.75, Bruselj 51.95, Milan 24.25, Madrid 41.95, Amsterdam 206.60, Berlin 123.45, Dunaj 57.—, Praga 12.705, Varšava 57.835, Baka-rosta 250.

**Za veliko noč vsi v
Elitni kino Matico**
Gjer poje

**„Daj mi
to noč“**

Ljubljanski mestni svet

Nov regulacijski načrt za osrčje mesta — Zakaj je na enkrat premalo mestnih uslužbencev

Ljubljana, 8. aprila.

Včeraj popoldne se je mestni svet sestel k redni javni seji.

Takoj po otvoritvi je predsednik dr. Adlešič v imenu mestnega sveta izrazil m. s. Radu Hribarju ob smrti njegove matere sožalje, nato pa je sporočil, da je finančno ministarstvo odobrilo proračun mestne občine ljubljanske z manjšimi izpremembami.

Ko so je predsednik zaradi potrditve proračuna mudil v Beogradu, je interveniral zaradi sanacije Mestne hranilnice ljubljanske, sanacije ljubljanskega tramvaja, za prevzem mestne ženske realne gimnazije v državno upravo, za socialno podporo mestni občini v prid njene ubožni akciji, za odplačilo dolga, ki ga ima občina pri državnih bolnicah na ostankih za l. 1933 in 1934 v znesku nekaj nad 500.000 Din. zaradi zaposlitve delavcev v tobačni tovarni posojila za življenje tlakovanih cest, dolga carinarne za elektriko, samostojne pošte v Šiški in drugih manjših zadev.

Posojilo za bežigraske šole

Nato je prešel mestni svet na dnevni red. Načelnik finančnega odseka dr. Korun je poročal o načrtu zadolžnice za posojilo Din 5 milijonov, ki ga je SUZOR v Zagrebu dovolil mestni občini za kritje stroškov nove bežigraske osnovne šole. Dolg se bo odplačeval 40 let. Do 1. julija t. l. bo mestna občina plačala le 8 odstotne obresti, od 1. julija dalje bodo pa znašale polletne anuitete 207.936,35 Din. Zamudne obresti so določene na 6%.

V razpravi o tej zadolžnici je m. s. dr. Bohinjec poudarjal važnost socialnega zavarovanja, ki sloni na kapitalnem kritju. Zakon o zavarovanju delavcev za slučaj invalidnosti, starosti in smrti se še ni začel izvajati; če bi se bilo to zgodilo, bi do danes nabrala sredstva znašala okoli 250 milijonov. Če k temu prilejemo še sredstva Pokojninskega zavoda in bratovskih skladnic, bi pomenjale to v dravski banovini rezervar približno pol milijarde. Vsa ta sredstva bi se lahko uporabila za gospodarske, kulturne in socialne investicije. Industrijsko delavstvo se rekrutira iz kmetijskih krajev; kadar postanejo delavci stari in onemogli, pa padejo na breme kmetijskih občin, ker ni še to zavarovanje uvedeno. Dočim so industrijska podjetja brez bremen prosta, čeprav so sebi v korist izpajala delovne sile delavcev in nameščencev. Amandman v letošnjem finančnem zakonu, ki daje ministru za socialno politiko pooblastilo, da sme urediti zavarovanje delavcev za slučaj invalidnosti, starosti in smrti, bo tudi naš mestni svet gotovo z radostjo pozdravil. To zavarovanje ni samo socialno utemeljeno in potrebno, temveč je tudi gospodarsko izvedljivo. Vs edržavo so že pred leti uvedle starostno in invalidno zavarovanje delavcev in nameščencev. Jugoslavija na tem polju ne sme zaostajati. To zavarovanje spada tudi k našim mednarodnim obveznostim. Brez njegove uvedbe ne moremo nuditi inostranstvu zahtevane recipročnosti pri socialno-političnih konvencijah. Zato tudi ne moremo zaščititi svojih izseljencev tako, kakor interes izseljencev to zahteva. Mestni svet ljubljanski je poklican in legitimiran, da kot gospodarsko, kulturno in politično središče Slovencev opozori merodajne činitele na važnost te socialne zakonodaje. Želeti bi bilo pa, da tudi druge občine ter gospodarske, delavske in nameščenske organizacije s potrebno vztrajnostjo streme za uvedbo označenih panog zavarovanja.

Pri glasovanju je bilo besedilo zadolžnice odobreno, kakor je bilo predloženo.

Razne finančne zadeve

Za poravnavo dolgov šolskih upraviteljev iz prejšnjih let okroglo 7.900 Din je mestni svet odobril kredit iz še neizrabljene posojilnice za bežigraske šole, ki jeseni še ni začela obratovati, kakor je bilo prvotno namenjavano, in je bil zaradi tega prišteden znesek okroglo 34.000 Din.

Zaradi razširjenja mej mestne občine je potreben nov popis katastrskih mej, ki je poračunan na 67.988 Din. K stroškom bodo prepevale tudi občine, ki mejijo na ljubljanske teritorije. Za novo izmero mej v katastrskem operatu so stroški proračunani na Din 194.340. Za kritje teh stroškov je v letošnjem proračunu določenih 105.000 Din, iz česar se bodo najprej pokrili stroški za popis mej, ostanek pa se bo porabil za plačilo stroškov meritve. Predlog finančnega odbora, da se mestna občina za večje plačati te stroške, je bil soglasno sprejet.

Nato je bilo rešenih še nekaj manj važnih finančnih zadev, nujni predlog finančnega odbora, da se izenažijo občinske takse za izdajanje živinskih potnih listov za priključene občine z dosedanjimi taksami za mesto Ljubljano.

Nova regulacija mestnega središča

Za gradbeni odbor je poročal načelnik a. dr. Stale. Sprejet je bil predlog, da se načelno odobri regulacijski načrt po zamisli prof. Mečnika za blok med Prešernovo ulico in Zvezdo. Odobritev tega načrta je bila potrebna predvsem za to, da se omogoči zavarovalni družbi »Croatia« zgraditev štirinaststopenjske dvorčne stavbe ob Selenburgovi ulici. Blok med Selenburgovo, Wolfovo, Prešernovo ulico in Kongresnim trgom ostaja po novem regulacijskem načrtu zazidan, samo vzlet, ki jo tvori proti Kongresnemu trgu dosedanja vrta Kazine, se mora pretvoriti v trg s stranskimi arkadami. Preko tega trga bi vodile nove komunikacije. Sedenja Knafljeva ulica bi bila podaljšana preko Selenburgove ulice s pasajo preko novega trga do Marijinovega trga. Na drugi strani je namenjen prehod s Kongresnega trga preko novega trga do Prešernove ulice. V zvezi s tem je tudi zazidava »danega franciskanskega vrta, kjer mislijo franciskani zgraditi ob Franciskanski ulici svoj konvikt. Obenem so franciskani izjavili, da so pripravljeni omogočiti zazidavo ob Prešernovi ulici, kjer stoji sedaj ozke nelepe hiše. V ta namen bi odstopili lastnikom teh malih stavb potreben del svojega vrta. Obenem je bila sprožena tudi misel, da bi se pod njihovimi stavbami napravil prehod v obliki pasaje iz Prešernove ulice v Franciskansko ulico, ki bi se pozneje razširila do Trga kralja Petra. Predlagani regulacijski načrt je na drugi strani zvezan z regulacijo Wolfove ulice. Istočasno je bil izdelan na pobudo lastnika hiše »Jugoslavije«, tvrdke Mayer, tudi regulacijski načrt za ta del Wolfove ulice in tamošnje nabrežje ob Ljubljani. Ta regulacija se naslanja na eni strani na stavbo, ki jo misli zgraditi tvrdka Mayer, na drugi strani pa na stavbo Filharmonije, ki je predložila načrt, po katerem bi podaljšala svojo hišo nekoliko proti Ljubljani.

Pravilnik za oceno nabavk

V imenu odbora za oceno nabavk je poročal njegov načelnik m. s. inž. Tomažič o pravilniku za poslovanje tega odbora. Po krajši debati, v kateri so bile predlagane razne izpremembe, je župan odredil 10 minutni odbor zaradi končne stilizacije pravilnika, ki bi bil nato po zopetni otvoritvi seje soglasno odobren.

Med tem je prevzel predsedstvo podžupan dr. Ravnihar, ki je po izčrpanem dnevnem redu prečital razne samostojne predloge.

Samostojni predlogi

M. s. Martinčič je vložil samostojni predlog, naj župan posreduje pri odboru za postavitev spomenika kralju Aleksandru, da bi zbrane prispevke odstopil mestni občini za zgraditev nove mestne bolnišnice.

Podžupan dr. Ravnihar, ki je med tem prevzel predsedstvo, je izjavil, da odstopa predlog zdravstvenemu odboru, obenem pa je pojasnil, da je odbor za postavitev spomenika že v svojem prvem pregledu javnosti poudaril svoj namen, da postavi kralju Učedinitelju poleg likovnega tudi spomenik v obliki socialne ustanove. Odbor bo zato po postavitvi likovnega spomenika še nadalje pobiral prispevke.

M. s. Martinčič je nadalje predlagal, naj župan izposluje, da se bo letos na veljesejnu omejilo veseljačenje in da se bodo veselilni prostori zapirali istočasno kakor razstavi.

M. s. Malgaj je vložil predlog, naj bi mestna občina ukinila podporo brezposelnim, denar pa porabila za javna dela.

M. s. Černe in Florjančič predlagata, naj župan poskrbi, da mesarji ne bodo podražili cen mesa, ki naj ostanejo dosedanje 8 in 10 Din za kg.

M. s. Oražem je vložil par predlogov glede bivše mošćanske občine.

Vprašanja

M. s. dr. Joža Bohinjec je predložil tri vprašanja županu.

Odpoved stanovanj v šentpeterski vojašnici

V prvem navaja, da je po poročilih listov mestna občina odpovedala stanovanje in druge prostore vsem strankam v šentpeterski vojašnici s čemer je bilo prizadetih mnogo ljudi in tudi nekatere socialno koristne ustanove. Nobenega dvoma ni, da bodo nekateri prisiljeni najeti dražje stanovanja, ustanove pa morda morale celo ukiniti ali skrajšati svoje delo. Odpoved teh prostorov je bila menda izvršena z namenom, da bi se v njih namestila začasna občinska bolnišnica. O tem važnem socialnem in zdravstvenem problemu pa mestni svet še ni podrobno razpravljal in torej za odpoved prostorov ni bil merodajen kak sklep občinskega sveta. Nobenega dvoma ni, da spada tako važna vprašanja, kakor je odpoved prostorov in stanovanj v tako veliki zgradbi, kakor je šentpeterska vojašnica, v pristojnost mestnega sveta, zaradi česar naj župan poda na javni seji mestnega sveta o tej stvari podrobno pojasnilo in obnazloži načrte, ki jih mestna občina zasleduje z odpovedjo teh stanovanjskih prostorov. Pojasnilo je tem bolj potrebno, ker je javnost v tej zadevi zelo zainteresirana in bi bilo prav, če bi dobila avtoritativno pojasnilo.

Kaj je z revizijo magistratnih uradov

V drugem vprašanju navaja dr. Bohinjec, da so po županovi odredbi posebne komisije izvršile revizije o poslovanju v posameznih mestnih zavodih in ustanovah ter oddelkih. O teh revizijah je dnevno časopisje veliko pisalo. Časopisna poročila so vsebovala

„Daj mi to noč“

Nov regulacijski načrt za osrčje mesta — Zakaj je na enkrat premalo mestnih uslužbencev

Ljubljana, 8. aprila.

Včeraj popoldne se je mestni svet sestel k redni javni seji.

Takoj po otvoritvi je predsednik dr. Adlešič v imenu mestnega sveta izrazil m. s. Radu Hribarju ob smrti njegove matere sožalje, nato pa je sporočil, da je finančno ministarstvo odobrilo proračun mestne občine ljubljanske z manjšimi izpremembami.

Ko so je predsednik zaradi potrditve proračuna mudil v Beogradu, je interveniral zaradi sanacije Mestne hranilnice ljubljanske, sanacije ljubljanskega tramvaja, za prevzem mestne ženske realne gimnazije v državno upravo, za socialno podporo mestni občini v prid njene ubožni akciji, za odplačilo dolga, ki ga ima občina pri državnih bolnicah na ostankih za l. 1933 in 1934 v znesku nekaj nad 500.000 Din. zaradi zaposlitve delavcev v tobačni tovarni posojila za življenje tlakovanih cest, dolga carinarne za elektriko, samostojne pošte v Šiški in drugih manjših zadev.

Posojilo za bežigraske šole

Nato je prešel mestni svet na dnevni red. Načelnik finančnega odseka dr. Korun je poročal o načrtu zadolžnice za posojilo Din 5 milijonov, ki ga je SUZOR v Zagrebu dovolil mestni občini za kritje stroškov nove bežigraske osnovne šole. Dolg se bo odplačeval 40 let. Do 1. julija t. l. bo mestna občina plačala le 8 odstotne obresti, od 1. julija dalje bodo pa znašale polletne anuitete 207.936,35 Din. Zamudne obresti so določene na 6%.

V razpravi o tej zadolžnici je m. s. dr. Bohinjec poudarjal važnost socialnega zavarovanja, ki sloni na kapitalnem kritju. Zakon o zavarovanju delavcev za slučaj invalidnosti, starosti in smrti se še ni začel izvajati; če bi se bilo to zgodilo, bi do danes nabrala sredstva znašala okoli 250 milijonov. Če k temu prilejemo še sredstva Pokojninskega zavoda in bratovskih skladnic, bi pomenjale to v dravski banovini rezervar približno pol milijarde. Vsa ta sredstva bi se lahko uporabila za gospodarske, kulturne in socialne investicije. Industrijsko delavstvo se rekrutira iz kmetijskih krajev; kadar postanejo delavci stari in onemogli, pa padejo na breme kmetijskih občin, ker ni še to zavarovanje uvedeno. Dočim so industrijska podjetja brez bremen prosta, čeprav so sebi v korist izpajala delovne sile delavcev in nameščencev. Amandman v letošnjem finančnem zakonu, ki daje ministru za socialno politiko pooblastilo, da sme urediti zavarovanje delavcev za slučaj invalidnosti, starosti in smrti, bo tudi naš mestni svet gotovo z radostjo pozdravil. To zavarovanje ni samo socialno utemeljeno in potrebno, temveč je tudi gospodarsko izvedljivo. Vs edržavo so že pred leti uvedle starostno in invalidno zavarovanje delavcev in nameščencev. Jugoslavija na tem polju ne sme zaostajati. To zavarovanje spada tudi k našim mednarodnim obveznostim. Brez njegove uvedbe ne moremo nuditi inostranstvu zahtevane recipročnosti pri socialno-političnih konvencijah. Zato tudi ne moremo zaščititi svojih izseljencev tako, kakor interes izseljencev to zahteva. Mestni svet ljubljanski je poklican in legitimiran, da kot gospodarsko, kulturno in politično središče Slovencev opozori merodajne činitele na važnost te socialne zakonodaje. Želeti bi bilo pa, da tudi druge občine ter gospodarske, delavske in nameščenske organizacije s potrebno vztrajnostjo streme za uvedbo označenih panog zavarovanja.

Pravilnik za oceno nabavk

V imenu odbora za oceno nabavk je poročal njegov načelnik m. s. inž. Tomažič o pravilniku za poslovanje tega odbora. Po krajši debati, v kateri so bile predlagane razne izpremembe, je župan odredil 10 minutni odbor zaradi končne stilizacije pravilnika, ki bi bil nato po zopetni otvoritvi seje soglasno odobren.

Med tem je prevzel predsedstvo podžupan dr. Ravnihar, ki je po izčrpanem dnevnem redu prečital razne samostojne predloge.

Samostojni predlogi

M. s. Martinčič je vložil samostojni predlog, naj župan posreduje pri odboru za postavitev spomenika kralju Aleksandru, da bi zbrane prispevke odstopil mestni občini za zgraditev nove mestne bolnišnice.

Podžupan dr. Ravnihar, ki je med tem prevzel predsedstvo, je izjavil, da odstopa predlog zdravstvenemu odboru, obenem pa je pojasnil, da je odbor za postavitev spomenika že v svojem prvem pregledu javnosti poudaril svoj namen, da postavi kralju Učedinitelju poleg likovnega tudi spomenik v obliki socialne ustanove. Odbor bo zato po postavitvi likovnega spomenika še nadalje pobiral prispevke.

M. s. Martinčič je nadalje predlagal, naj župan izposluje, da se bo letos na veljesejnu omejilo veseljačenje in da se bodo veselilni prostori zapirali istočasno kakor razstavi.

M. s. Malgaj je vložil predlog, naj bi mestna občina ukinila podporo brezposelnim, denar pa porabila za javna dela.

M. s. Černe in Florjančič predlagata, naj župan poskrbi, da mesarji ne bodo podražili cen mesa, ki naj ostanejo dosedanje 8 in 10 Din za kg.

M. s. Oražem je vložil par predlogov glede bivše mošćanske občine.

Vprašanja

M. s. dr. Joža Bohinjec je predložil tri vprašanja županu.

Odpoved stanovanj v šentpeterski vojašnici

V prvem navaja, da je po poročilih listov mestna občina odpovedala stanovanje in druge prostore vsem strankam v šentpeterski vojašnici s čemer je bilo prizadetih mnogo ljudi in tudi nekatere socialno koristne ustanove. Nobenega dvoma ni, da bodo nekateri prisiljeni najeti dražje stanovanja, ustanove pa morda morale celo ukiniti ali skrajšati svoje delo. Odpoved teh prostorov je bila menda izvršena z namenom, da bi se v njih namestila začasna občinska bolnišnica. O tem važnem socialnem in zdravstvenem problemu pa mestni svet še ni podrobno razpravljal in torej za odpoved prostorov ni bil merodajen kak sklep občinskega sveta. Nobenega dvoma ni, da spada tako važna vprašanja, kakor je odpoved prostorov in stanovanj v tako veliki zgradbi, kakor je šentpeterska vojašnica, v pristojnost mestnega sveta, zaradi česar naj župan poda na javni seji mestnega sveta o tej stvari podrobno pojasnilo in obnazloži načrte, ki jih mestna občina zasleduje z odpovedjo teh stanovanjskih prostorov. Pojasnilo je tem bolj potrebno, ker je javnost v tej zadevi zelo zainteresirana in bi bilo prav, če bi dobila avtoritativno pojasnilo.

Kaj je z revizijo magistratnih uradov

V drugem vprašanju navaja dr. Bohinjec, da so po županovi odredbi posebne komisije izvršile revizije o poslovanju v posameznih mestnih zavodih in ustanovah ter oddelkih. O teh revizijah je dnevno časopisje veliko pisalo. Časopisna poročila so vsebovala

ugotovitve, ki niso v skladu z dobrim gospodarstvom. Kakor običajno so ta poročila tudi pretiravala, ker so več ali manj zasledovala tudi politično tendenco. Na podlagi teh poročil je med ljubljanskim prebivalstvom nastalo mnogo govoric in pretiravaj. Davkoplačevalci in tudi ostalo prebivalstvo ima pravico, da o ugotovljenih nedostatkih zve čisto in avtoritativno resnico. To je potrebno tudi iz moralnih razlogov, ker je mestni svet poklican, da s svojimi dejanji vpliva na pomirjenje političnih strasti in pripravi razpoloženje za uvedbo boljše demokracije, pretiravanja in neresnična poročila o delu javne uprave pa netižno in razplamtujejo komunistična razpoloženja ter dajejo destruktivnim elementom moralno oporo za škodljiva dejanja. Občinski svet je v interesu zdrave javne morale upravičen in dolžan, da o ugotovljenih raznih komisij resno in brez pretiravanja govori ter tako vrne ljudstvu zaupanje v javno upravo in mu da obenem potrebno pomirjenje. Zato naj župan odredi, da pride poročilo o izvršenih revizijah na dnevni red ene izmed prihodnjih sej mestnega sveta.

O razpisu novih uslužbenskih mest

V tretjem vprašanju navaja dr. Bohinjec, da je mestno poglavarstvo v zadnjem času razpisalo razmeroma visoko število novih uslužbenih mest, čemur se je pridružil tudi razpis novih mest pri Mestni hranilnici. Na proračunski seji so nekateri govorniki in finančni referent sam ugotavljali, da je število nameščencev v magistratni službi previsoko in da ni v skladu s povečanimi posli. V debati je bilo rečeno, da za to število nameščencev v magistratni službi ni stvarne potrebe in da so nameščenci več ali manj »kader političnih agitatorjev«. Javnost zaradi tega razpisa novih mest ne more razumeti, tem manj, ker je sedanja občinska uprava proglasila načelo najkrajnjega štedenja ter podarila potrebo nove sistematizacije uradniških in nameščenskih

Podžupan dr. Ravnihar je na ta vprašanja izjavil, da bo župan dr. Adlešič po lastni želji odgovoril nanje sam na eni izmed prihodnjih sej mestnega sveta.

S tem je bila javna seja zaključena ter se je pričela tajna, na kateri je mestni svet sklepal o oddaji 17. marca razpisanih službenih mest.

Bitka za maslo

Živilski trg je bil danes ne glede na bližajoče se praznike zelo slabo zaseden

Ljubljana, 8. aprila.
Kakor v Nemčiji... Nič se ne verjel, da se bodo naše gospodinje tako tople za maslo, saj kmetje ne prestopajo tožijo, da ne morejo prodati svojih pridelkov zaradi hiprodukcije. Če citamo, da v Nemčiji nekoliko pritegujejo pasove, ker so zmanjšali uvoz živil, sami pa se ne morejo prehraniti s svojimi pridelki, se nam zdaj razumljivo, če stoji gospodinje pred trgovinami v dolgih vrstah. Težje si je pa razložiti bitko za maslo pri nas, kjer je bistvo krize v tem, da je vsega preveč... Vendar se zdi vse samo po sebi umerno. Če povemo, da se je začela velikončna konjunktura. Pred prazniki je pri nas postavljeno vse na glavo.

Danes bi bil moral biti živilski trg popolnoma zaseden, kakor je bil vsako leto na veliko sredo, zaradi dežja se pa na njem ni skoraj niti poznalo, da je danes tržni dan. Zelo slabo je bil zaseden zelenjadni trg, kar pa ni posebna nesreča, saj zdaj nihče ne kupuje posebno zelenjave, temveč je največje povpraševanje po mlečnih izdelkih in jajcih. Pri prodajalkah mlečnih izdelkov je bil naval v pravem pomenu besede. Gospodinje so pritiskale tako k stojnicam, da bi jih skoraj prevrtnile. Ni jih motilo, da je druga drugi odlašala vodo z dežnikov za vrat in da bi si skoraj

Slovenci v Ameriki

Zlato poroko sta obhajala nedavno v naselbinu St. Joseph Valley zakonca Svan, ki ju je poročil pred 50 leti v Brockwayu slovenski duhovnik, zdaj že pokojni Vin, cenc Šifrer. Mož Jaka Svan je bil rojen v vasi Spodnje gorje pri Bledu, njegova žena, rojena Torker, pa v vasi Grabče pri Bledu. — Josip Pečavar v kraju Ely dr. žave Minnesota dobi 2.000 dolarjev odškodnine za poškodbo pri delu iz leta 1930. Mož je na eno oko oslepel. — V kraju Breezy Hill si je končal življenje Anton Jeler, star 57 let, doma iz Brezje pri Brezicah. — V Seattle je avto do smrti povozil Miroslava Zoretiča. — V Georgiji se je smrtno ponesrečil Valentin Stemberger, doma iz Kuteževga pri Ilirski Bistrici. V Sheboyganu se je na ledu do smrti pobil Anton Ljaja, doma iz vasi Orehek v novomeškem okraju. Na železnici progi v Clintonu je našel tragično smrt Franc Mazelj, star 49 let, doma iz Zagorja ob Savi. Farmer Jurij Majdič v Buhiu, star 51 let, se je ustrelil. Kaj ga je poginilo v smrt, ni znano.

V Brooklynu je podlegel srčni kapi Jan, nez Windšman. V istem kraju je podlegel pljučnici Janez Turk, doma iz Rečice v Savinjski dolini. V kraju Witt je umrl Valentin Mazgon, doma iz Ravne vasi pri Tolminu. V Chicagu je umrl Jože Sl, moni, star 70 let, doma iz Bele Krafine. V Sheboyganu je umrla Franciška Bre, gar, stara 55 let. V Milwaukee je umrla Neža Bregant iz Zunta, stara 64 let, doma iz Amarjete na Dolenjskem. V Cleve, landu je umrla Ana Markušič, stara 22 let. Njena roditelja sta doma iz Viščevca pri Kostanjevici. V Forest City je umrl Anton Gerčman, star 61 let, doma iz Poljan, fara. St. Vid pri Stični. V Chicagu je umrl Franc Mohar, star 80 let, doma iz okolice Grosuplja. V ubožnici v Girardu je umrl Miha Špehar, star 65 let, doma s Krasa.

me. Zato se začudeno vprašuje, zakaj je že v tako kratkem času podana potreba novih uradniških mest. Nobenega dvoma ni, da je mestna občina dolžna skrbeti za zaposlitev ogromnega števila brezposelnih in da v časih sedanje gospodarske krize ne sme zapreti vseh svojih vrat. Pri reševanju tega problema mora predvsem misliti na socialno potrebo prosičev, ki so pristojni v Ljubljano. Oddaja razpisanih mest tvori sicer posebno točko dnevnega reda tajne seje, vendar pa je potrebno, da se o takih dalekosežnih ukrepih mestnega poglavarstva govori tudi na javni seji, da bi na ta način dobila javnost pravilne informacije ter zagotovilo, da je bil razpis novih službenih mest stvarno potreben, da so v proračunu za ta razpis določena potrebna sredstva, kakor tudi, da javnot na ta način zve, v koliko so bile osebe, sprejete v mestno službo pod prejšnjo občinsko upravo, stvarno potrebne in v koliko predstavljajo »kader političnih agitatorjev«. Med magistratnimi nameščenci vlada razburjenje, ker se neprestano šušlja o raznih odpovedih in redukcijah. Ta nemir je tem večji, ker je znano, da nameščenci na magistratu pri zadnjih razpisih niso imali prednosti ter njihove prošnje niso bile upoštevane. Zato je v interesu službe potrebno, da dobe nameščenci tudi glade govoric o redukcijah in odpustih potrebno pomirjenje. V to svrhu naj župan poda javnosti potrebna in primerna pojasnila ter zagotovilo, da se bodo pri personalni politiki upoštevali predvsem interesi v Ljubljano pristojnih oseb ter zaščitili interesi onih, ki so že v magistratni službi in ki izvršujejo svojo službo v redu ter so tudi njihove socialne razmere upoštevane vredne.

Podžupan dr. Ravnihar je na ta vprašanja izjavil, da bo župan dr. Adlešič po lastni želji odgovoril nanje sam na eni izmed prihodnjih sej mestnega sveta.

S tem je bila javna seja zaključena ter se je pričela tajna, na kateri je mestni svet sklepal o oddaji 17. marca razpisanih službenih mest.

Velik požar

Ljutomer, 7. aprila.

Ni se dolgo, kar je gorelo v Kupetincih, že je izbruhnil velik požar, ki je na Glavi vpepeli tri gospodarska poslopja in eno hišo. Goreti je začelo najprej pri posestniku Horvatu na Glavi in sicer kup slame, od tam se je požar razširil na gospodarsko poslopje in slednjé na hišo. Pogorelo je vse do tal, vozovi in sploh ves inventar. 7 krav, 6 svinj, opečen pa je tudi pes, a ljudje so se komaj rešili. Gasilci niso mogli požara omejiti, ker je bilo vse iz lesa, popolnoma suho, pihal je pa še veter. To poslopje je bilo zavarovano le za 6.500 Din, škoda pa znaša 100.000 Din. Ko je bil ta objekt v ognju, so iskre zažgale še s slamo krito poslopje Mihaela Mariniča. Tam je zgorelo podstrešje hiše in streha z vso slamo in senom, poleg tega pa še nekaj orodja. Vse objekt je bil zavarovan za 21.000 Din, škoda pa znaša 60.000 Din. Gasilec se je treba zahvaliti, da ni prišel ogenj v hišo. Poleg tega vsega pa trpi ta posestnik obšutno škodo v svojem sadovnjaku, ki je večinoma uničen. S tega poslopja pa se je razširil požar še na sosedno poslopje g. Stamparja, ki je bilo deloma tudi krito s slamo, ter uničil streho gospodarskega poslopja, zgorelo je tudi 80 stotov sena in vsa slama ter nekaj inventarja. Stampar je imel svoja poslopja zavarovana za 15.000 Din, trpi pa škode za 50.000 Din.

Vsi, ki so s požarom težko prizadeti, posebno g. Horvat, so imeli mnogo premalo zavarovana svoja poslopja, kar bodi vsem v svarilo. Kdo je zanetil pri Horvatu požar, še ni znano, najbrž pa gre za zlobno roko. Mnogo je pripomogel k razširjenju požara veter, ki je pihal tako, da je zanetil hišo Horvatovega sosedu, ki je tudi s slamo krita, pač pa Mariničovo poslopje, oddaljeno kakih 200 m od Horvata. Požar je gasilo nad 10 sosednih brigad in le tako je bilo mogoče preprečiti še večjo neure-

Perutninski trg je bil tudi slabše založen zaradi slabega vremena in zato jeca niso bila tako poceni kakor bi kdo pričakoval, vendar je treba priznati, da niso draga. Lepša prodajajo po 18 komadov za 10 Din. Drobna so pa po 50 par komad. Zaklane perutnine je bilo malo, ker je pač zdaj še post in prežgodaj, da bi se že zalagali z njo za praznike. Malo je pa bilo tudi rib, čeprav je danes po koledarju velik post. Na morju je zdaj zelo slab ribolov zaradi slabega vremena. Prodajalci bodo zato precej oškodovani. Danes so gospodinje tudi pogrešale na kmečkem sadnem trgu orehova jedra, pač pa je bilo nekaj celih orehov po 6 Din kg, na stalnem sadnem trgu je seveda dovolj jedro, ki jih prodajajo po 24 do 26 Din.

Kaže, da bodo gospodinje morale izvajati še hude bitke na trgu pred prazniki, zlasti še, ker je bil danes trg tako slabo založen.

Beležnica
KOLEDAR
Danes: Sreda, 8. aprila. Katoličani: Al. bert

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Princeza »Inkognito«
Kino Ideal: Mali polkovnik
Kino Sloga: Zenin v neprimilki
Kino Union: Zločin in kazen
Kino Šiška: Gospodična tajnica se poroči.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Mo. ste, Zaloška cesta.

Iz Ljutomera

Nov grob. V visoki starosti je umrl v Salincih prevžitar g. Slavč Franc. Pokojni je bil dober gospodar, dobra duša za sosedu in znanec. Na pogrebu ga je spremljalo mnogo prijateljev in znancev. Bodi mu ohranjen časten spomin, žalujocim svojcem pa naše sožalje!

Tatvine se množe. Vsak dan slišimo, da razni nepridipravi obiščejo naše kmete podnevi in ponoči ter si hočejo na lahek način pridobiti kaj za blizajočo se veliko noč, meso in slanino. V mnogih primerih imajo tudi to smolo, da jih ljudje prezenajo ter se morajo vrniti brez plena ali pa si poiskati drugo hišo, kjer bi bil morda posek uspešnejši. Tatovi so se spravili tudi na gostilne in druge hiše. Pred kratkim so bili pregnani v gostilni Kosi in v župnišču v Križevcih, kjer pa so kljub temu odnesli nekaj plena.

Naše gledališče

DNEVNE VESTI

— Ispit za pooblaščenega inženjerja elektrotehnične stroke sta pred strokovno komisijo v ministrstvu gradb v Beogradu položila gg. ing. Branko Vajda in ing. Stanko Pras. Čestitamo!

— Izjava jugoslovenskih dijakov v Pragi. Glede na vesti, da je bila odkrita med jugoslovenskimi dijaki v Pragi komunistična organizacija, ki je rovarila proti Jugoslaviji in da je bil aretiran komunistični kurir, izjavlja akademsko društvo »Jugoslavija«, da komisija zaenkrat ni ugotovila nobene zveze med aretiranimi študenti in komunistično organizacijo. Akademsko društvo »Jugoslavija« naglašuje, da je delovanje njegovega članstva javno in da v nobenem primeru niso bili kršeni českoslovaški zakoni. Jugoslovenski dijaki v Pragi delujejo za ohranitev miru v tesni zvezi z demokratično českoslovaško in proti orientaciji nekaterih svojih rojakov za Hitlerjevo Nemčijo.

— Ljubljanska opera v Splitu. Ljubljanska opera priredi v maju pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Polića že četrto gostovanje v Splitu. Tako bodo imeli Splitčani 2. maja v gostih namestit zagrebške ljubljanske opere, ki vprizori opere »Kraljica Izmaelova«, »Hovanshchina«, »Kavalir z rožar«, »Trubadur«, »Faust«, »Manons in »Aida« kot večerne predstave, kot popoldanske pa »Ples v Savoyu«, »Sveti Anton«, vseh zaljubljenih partnerov in »Pesem ljubneži«.

— Zahteve državnih upokojencev. V Sarajevu so zborovali državni upokojenci in sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo enoten zakon o upokojenosti, da bi bili vsi enačeni. Zahtevajo tudi, da se pokojnine ne reducirajo vedno kadar se skrijejo dohodki državnih uradnikov, da se pri povzvišanju dohodkov povečajo tudi povzvišanje pokojnin, da dobe upokojenci udobnosti na železnicih v enaki višini kakor aktivni uradniki, da se pokojnine izplačujejo v smislu § 124 istoznačno kakor plače aktivnim uradnikom, da bi državni upokojenci po dovršenem 55. letu ne plačevali več karkoli, da bi se isti plačevali v mesečnih obrokih in da bi imeli državni upokojenci in člani njihovih rodbin 50 odst. popust v vseh državnih zdravilišnih.

— Prošnja železniški direktorji. V prizadevanju ustroiti političnemu občinstvu se posebno odlikuje ljubljanski železniški direktor, ki stori vse, kar je v njenih močeh, da ustreže željam politikov. Pripravlja se poletni vojni red in to priliko naj uporabimo, da tolnačimo želje in prošnje naše Dolenjske, ki je imela lani zelo neugodne zveze z Ljubljano in preko nje tudi z drugim krajem. Jutranji vlak ob nedeljah in praznikih naj bi ne vozil tako zgodaj, kakor lani, ker za izlet na Dolenjsko ne rabiš toliko časa, kakor na Gorenjsko in pa ker sicer nima Dolenjska ob nedeljah in praznikih nobene zveze z Gorenjsko ali Štajersko. Izletniški vlak naj bi stopil na mesto rednega vlaka, ki bi odhajal iz Ljubljane okrog 7. pa bi bilo vsem ustreženo. Obenem naj bi pa vozil popoldne vlak »saj do Stične, ker je vlak ob 14.15, kakor je vozil lani, za izlete na Dolenjsko neprikladen«.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški — Telefon 33-87
Samo še danes ob 8 uri vesela opereta
Gospodična tajnica se poroči
Godba: PAUL ABRAHAM. Komične pustolovščine. — Krasni zunanji posnetki.
V dopolnilo Foxov zvočni tednik.
Naš Velikonočni program:
MAZURKA.
— Ali bo velika noč res bela? Po naj-novejših vremenskih poročilih kaže, da bo sta imeli Avstrija in Nemčija morda pa tudi vsa srednja Evropa za veliko noč sneg. Od severa se bližajo hladne polarne zračne mase, ki so prodirle preko Skandinavije ter zajele velik del Nemčije in je povsod temperatura naglo padla. Najprej je začelo deževati, včeraj jutraj je pa snežilo okrog Hamburga in ob nemški obali Baltskega morja. V Nemčiji in Avstriji je postalo včeraj zelo hladno. Prognoze pravijo, da bo sledil dežju sneg in da bo temperatura še bolj padla.
— Vozne olajšave za potovanje na Oplenac. Skupine nad 20 oseb bodo uživale tudi letos za potovanje na Oplenac na državnih železnicih 66 odst. popust od obojne postaje do Arandjelovca in Mladenovca ter nazaj. Vse informacije dajejo odhodne železniške postaje. Za prevoz z avtobusi od Mladenovca do Oplenca in nazaj plačajo odrasli po 33 Din, dijaki višjih in srednjih šol 26, nižjih in osnovnih šol pa 22 Din. Od Arandjelovca in Oplenca in nazaj plačajo odrasli 26, dijaki višjih razredov srednjih šol 21, dijaki nižjih razredov srednjih in osnovnih šol 18 Din.
— 200.000 neizgospodanih vžigalnikov so uničili. V beograjski livnici »Merkur« so uničili včeraj 200.000 neizgospodanih vžigalnikov, zaplenjenih po vsej državi. Njihovi lastniki so bili obtoženi kaznovani. Vžigalnike so raztopili v priročni uradni komisiji. Med vžigalniki je bilo tudi več srebrnih in posebnih.
— Težak položaj motociklističnega sporta. Minister za telesno vzgojo naroda dr. Rogić je sprejel v ponedeljek zvečer delegacijo Zveze motociklistov iz Jugoslavije in beograjskega Motokluba. Delegacija je pojasnila ministru težak položaj našega motociklističnega sporta in njegove potrebe.
— Velike sportne prireditve v Celovcu. Celovec se pripravlja na velike sportne prireditve, ki se prične istosčasno s svečano otvoritvijo nove gorske Parker ceste. Često otvori predsednik avstrijske zveze države 30. maja. Istega dne bodo otvorene tudi velike sportne svečanosti, ki bodo trajale do 1. junija. Tekme bodo obsegale vse pa-

noge sporta razen zimskega seveda. Posebno zanimive bodo avtomobilske in motociklistične tekme.

— Velikonočni sejum kola srbskih sester. Včeraj se je v Beogradu na svečan način začel velikonočni sejum Kola srbskih sester, kjer prodajajo posebno uspele drobne stvari z narodnimi motivi, zelo okusno izbranimi. Dobitek prodaje gre v korist internata in drugih ustanov, ki jih vzdržuje in vodi Kolo srbskih sester.

— Carinski dohodki. Po podatkih carinskega oddelka so znašali dohodki v tretji tretjini meseca marca pri centralni carinski blagajni v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Ljubljani, Splitu, Dubrovniku in Skoplju 35.812.605 Din proti 25.871.648 Din v istem času proračunskega leta 1984-85. Lošnji dohodki so torej narasli za 38,42 odst. Od aprila 1985 do 31. marca 1986 je bilo skupno 752.622.893 Din dohodkov proti 657.400.858 Din prejšnjega leta, kar pomeni prebitek 14,48 odst.

— Mednarodna tekma za petje in klavir na Dunaju. Državna akademija za glasbo in predstavljačo umetnost na Dunaju, prireditelj v okviru dunajskih slavnostnih tednov v času od 2. do 13. junija 1986, III. mednarodno tekmo za petje in klavir na Dunaju. Veliko razsodišče pod predsedstvom najpomembnejših umetnikov domače dežele in inozemstva bo odločilo o mirni tekmi mlad glasbene nadarjenosti. Smoter tekme obstoji v prvi vrsti v tem, da se mladim, še ne ali malo poznanim umetnikom uravna pot v javnost in iz izbirne preizkušnje zmagovalci odhajajočim udeležencem na tekmi da priložnost, da v okviru javnih glavnih izkušenj in sklepnih koncertov pokažejo svoje zmoglosti ter v nagradah in diplomah najdejo priznanje svoje posebne glasbene sposobnosti. Prospekti te prireditve se dobijo pri avstrijskem konzulatu v Ljubljani. Prijave udeležencev najkasneje do 30. aprila 1986.

Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 uri!
Velefilm po slovenskem romanu F. Dostojevskega
Zločin in kazen
NE ZAMUDITE! DANES POSLEDNJIČ!
V glavni vlogi Razkolnikov Peter Lorre
KINO UNION
Telefon 22-21

— Za velikoonočno voščila uporabljajte razglednice naše narodne obrambne družbe sv. Cirila in Metoda.

— Vreme. Vremeška napoved pravi, da bo preležno oblačno, nestanovitno hladno vreme, dež v presledkih. Včeraj je deževalo v Ljubljani in v Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 17, v Splitu 16, v Skoplju 12, v Mariboru, Rogaske Slati in Beogradu 11, v Zagrebu 10, v Ljubljani 9,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755,3, temperatura je znašala 6,6.

— Se o tragediji Stefice Delatut. Včeraj smo poročali o samomoru 19letne Stefice Delatut iz Črne. Njena tragedija je globoko pretresla vse, ki so jo poznali. Pokojna Stefica je bila zelo lepa, marljiva in poštena. Nihče ni mogel verjeti, da bi šla v smrt zaradi nesrečne ljubavi. Njene tragedije smrti naj bi bil kriv trgovec Erdalac, ki pa odločno zanika in hoče zvaliti krivdo na pekovskega pomočnika Stjepana Sajna, češ, da je vprito nje in Stefice nekoč priznal, da ima z njo ljubavno razmerje. Stefica ga je zato tožila. Sodna komisija je raztelesila njeno truplo in ugotovila, da je bila noseča.

— Smrtina nesreča v rudniku. V premo-govniku Beletincu se je včeraj jutrajšmrti no ponesrečil 25letni rudar Slavko Latkovič. Urgala se je velika plast premoga in ga podsula. Predno so ga tovariši odkopali, je bil že mrtev.

— V avtobusu je poročila. V avtobusu, ki vozi med Travnikom in Sarajevom, je poročila včeraj neka kmetica. Zdravniki so ugotovili, da je poročila zaradi slabe ceste, ker jo je v avtobusu preveč treslo in premetavalo.

Iz Ljubljane

—lj Po skoraj preveč toplih dnevih se je na evnetno nedeljo nebo pooblačilo in je temperatura precej padla. V ponedeljek se je znova zjasnilo, včeraj jutraj pa smo naenkrat dobili dež. Naglo menjavanje vremena, dviganje in padec temperature je precej neugodno vplivalo, vendar zaenkrat to ne pomeni v prirodi nobene škode. Zunanje je vse v cvetju: Marelice, breskve, češnje in celo tudi že zgodnje hruške. V pomladansko zelenje pa se odeva že tudi gozd. Temperatura je davi padla na 6 stopinj C. Ponoči je silno deževalo davi okrog 5 pa se je močno zabliskalo in je blisku sledil votel, zamolkel grom, ki se je le počasi izgubljal v daljavo. Takoj nato se je vili pravcata ploha in sicer nekajkrat zaporedoma. Tudi jutraj je še precej deževalo, nato pa se je jelo nekoliko svetliti in se je pričel tudi dvigati barometer.

Vstajenja dan se nam že bliža, skrbi so večje, plača nižja, če hočeš kaj pocen kupiti, le »Pirnat« more te zadovoljiti. M. Pirnat, Ljubljana, Sv. Petra cesta 22, Po. ljanška cesta 1 (Peglezen). Tel. 36-57, 36-58.

—lj Na Mirju so pričeli preurejati in popravljati ulice, ki sicer niso bile v najslabšem stanju, ker niso preveč zidralne, a so bile sploščka slabo fundamentirane. Nekaj veznih ulic na Mirju čaka še oficijelne otvoritve, drugače so pa že porabne, vsaj za osebni promet. Otvorili so jih ljudje sami, ki so si napravili preko njih hodnike. Ob slabem vremenu seveda tam ne manjka blata, ki si ga pa lahko obrišeš ob travo, ki raste na obeh straneh.

—lj Ze kosijo. V naših parkih že kosijo travo, kar je nekaj izrednega ter se najbrž še ni zgodilo. Včasih je ob tem času še ležal sneg, navadno pa, čeprav je bilo že kopno, trava ni začela niti še zeleneti. Zda je v parkih že tako visoka trava, da so jo začeli kositi iz potrebe, kjer so tako zvane angleške trate. Travo morajo kositi pogosto, da je tem bolj gosta in enakomerna. Marsikdo, ki tega ne ve, se pa čudi, čemu te »komedije«, kajti aprila res še ni čas kositi. Travo za seno puščajo samo na večjih površinah v Tivoliju, kjer kosijo le po dvakrat na leto, v manjših parkih na trgih, pa kosijo vsak mesec, včasih pa še bolj pogosto.

— Občni zbor starokatoliške cerkve v Ljubljani. Ker je pristojna škofija v Zagrebu z novim letom ustanovila samostojno starokatoliško župnijo pod vodstvom g. Ferda Lavrine v Ljubljani, je pripravil odbor vernikov zaključil svoje delo in podal o njem izčrpan poročilo na obnem zboru, ki se je vršil v nedeljo 5. t.m. po maši v kapeli starokatol. verske občine Številno vernikov v naši banovni presega že 800, a še vedno pristopajo novi. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom dr. Kornhauserjem na čelu.

—lj Vid svojih oči si obvarujete le z optično čistimi bruišenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
SAMO SE DANES
ob 4., 7. in 9.15 uri
največja glasbena senzacija sezone
fenomenalni bariton
NELSON EDDY
in **JEANETTE MAC DONALD**
v opereti
Princesa „Incognito“

— Anton Jeras na zadnji poti. Včeraj popoldne so spremili poleg zaljubljenih svojcev mnogi prijatelji in znanci pokojnega Antona Jerasa iz mrliške voze splošne bolnice k večnemu počitku. Mlad je moral v zemljo, saj je bil star komaj 33 let. Pogreb je pokazal kako priljubljen je bil pokojni. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadeletim svojem lemo iskreno sožalje!

— Vojaški novinci, ki so poklicani v aktivno službo, se opozarjajo, naj pravčasno uredijo svoje osebne zadeve ter naj se točno ob napovedani uri zglase s svojimi stvarmi na določenem mestu, od koder bodo takoj odposlani dalje. Priti morajo

postavitve pravelega Rešnjega Telesa s kratko pridigo in s skupnim velikonočnim sv. othajilom. Obhajanci naj se postijo od enih popoldne.

—lj Odbor društva likovnih umetnikov sklicuje članski sestanek, ki bo v četrtek 9. t.m. ob 20.30 pri »Slonu« in vabi tovariše, da se sestanka v svojem interesu udeležijo.

Iz Kamnika

— Odprta noč in dan so groba vrata. V nedeljo okrog 24. je nenadoma preminil g. Herman Budau, knjigovodja pri tovarni gorčice »Eta« v Kamniku. Zvečer je sedel še v družbi svojih prijateljev, ko pa je prispel domov, se je zadet od možgan. ske kapi nenadoma zgrudil mrtev. Pokojni si je s svojo odkritosrčnostjo in družabnostjo pridobil v Kamniku velik krog prijateljev, bil pa je tudi član raznih na prednih društev in organizacij. Zaljubljen naše iskreno sožalje!

— Napravite red pri elektriki. Naša elektrika se počasi, toda sigurno razvija v pravi skandal. Radioposlušalci že ne slišijo več brezhibno ob nobenem dnevnem času niti Ljubljane, kaj šele druge postaje. Predpisane napetosti ni nikoli, v dani napetosti pa nobene stabilnosti. Ali ni re. da v centrali, ali pa tiče napake v daljnovodu oziroma v instalacijah. Gotovo pa je, da motijo tudi priključeni industrijski motorji, razni električni aparati za masazo itd. Te motnje v elektriki trajajo že dolgo in smo potrpežljivo čakali na obetno zboljšanje. Električna pa je slabša in slabša. Ako meščanska korporacija ne more dobaviti dobrega in zadostnega toka, bo občina pač morala zopet dobivati elektriko iz smodnišnice.

— Pasja nadlega je vsak dan hušja in postaja že neznosna. Pozna se, da ni bilo pasjega kontumaca že kakih 15 let. Kamorkoli prideš, se podi po ulicah po več psos, katerih večina nima pravega gospodarja in so ti psi sestradani in zanemarfjeni. Največ je takih psos seveda na glavnem trgu in vsakdo mora priznati, da ne vzbuja človeku preveč dobrega teka, če vidi, da ti psi, zlasti ob tržnih dneh in sejmih, večkrat pomočijo košare, ki jih kmetice prinese na trg. Zato prosimo občino, da najstrožje izjavi predpise o pasjem davku. Vsak pes, za katerega ni plačana takša in nima marke, naj postane žrtev konjača. Samo na ta način se bo spravilo število psos potepuhov na znosen nivo.

— Nekaj o lepem vedenju turistov. V zadnjem tednu smo imeli že dvakrat priliko videti družbo ljubljanskih nedeljskih turistov, ki so, ko so se vračali s planin, napravili sredi mesta pravi skandal. Ne ka družba se je tako napila, da so morali vsi njeni člani, z edino častno izjemo žensk, klicati pri belem dnevu sredi trga Urha na pomoč. Druga družba je napadla iz vsakega mimoidočega in se norčevala iz starih in onemoglih, uglednih kamniških meščanov. Najlepše pri tem je tudi to, da niti neznani spoli ne zaostaja za takimi podvignjaki. Da to ne meče preveč

lepe ljudi na planince in zlasti ne na ljubljanske dijake, o tem menda ni potrebno pisati. Če se ga napijejo, naj se napijejo zunaj in tudi tam odlože preveliko želodčno breme, za izbruhe prevelike ljubezni do svoje spremljevalke je dovolj mesta tudi na prostornih planinah, ne pa v sredi mesta. Opozarjamo take nesramneže, da Kamnik ni mesto, kjer lahko počenja, kar se jim zljubi, mestno občino pa ne, prosimo, da take primere policijsko prepreči in krivce eksemplarično kaznuje.

Z. K. D.

Dajte vašim malčkom veselja in smeha za Velikonočne praznike!

Vesela otroška ringaraja

Micky, Sily Mornar in račke.

Iz Celja

— Društvo za dekoracijo in reklamo v Celju je imelo v ponedeljek zvečer svoj 2. redni letni občni zbor, na katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči gg. in gde: predsednik Franjo Olip, podpredsednik Franjo Wutti, tajnik Oskar Leskovec, namestnik Viljem Kodela, blaginik Reinhold Blechinger, gospodar Karel Filaj, odborniki Vali Gračnerja in Drago Božič, namestnika Franjo Škof in Franjo Dolenc. Društvo ima 15 rednih 7 ustanovnih in 6 podpornih članov.

— Napad na cesti. Ko se je vračal 29-letni dnmir Jože Gobec iz Rogatec iz trga domov, ga je napadel neki sluga in ga vrzel na tla. Gobec je dobil pri padcu poškodbe na glavi in notranje poškodbe. Ovdali so ga v celjsko bolnico.

— Brezposelnega tovariša je okradel. V soboto je bil aretiran v Celju brezposelni kamnoseški pomočnik Rudolf Sket s Ponikve, ker je v januarju ukradel brezposelnemu delavcu Francetu T., s katerim je prenočeval na nekem kozoleu v Ljubljani, usnjato suknjo, volnen jopič in nove čevlje v skupni vrednosti 880 Din. Sket je ukradene predmete prodal.

— V celjski bolnici je umrla v ponedeljek 60letna delavka Franciška Kanglerjeva iz konjiške okolice.

— Nesreča pri delu. V ponedeljek si je 19letni delavec Ivan Fridan z Zg. Hudinje doma pri sekanju drv presekal s sekirami levni palec in desni kazalec. Zdravi se v celjski bolnici.

— Prostovoljna gasilska četa v Celju bo dne 7. junija svetlano proslavila 65letnico ustojstva.

— Drevi planinskih predavavje. »Senzacija XX. stoletja« imenujejo vzpon čez 1500 m visoko severno steno ogromnega velikan Grande Jorasses (4208 m) v skupini Montblanca, Monakovčan Martin Meier, ki je preplezal lani v družbi Rudolfa Petersa to strašno steno, nam bo opisal drevo v svoj ležavni, a zmagovito plezalno pot. Predavanje bodo spremljale veličastne skioptične slike iz alpeškega sveta. Začetek ob 20. v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Vstopnice se dole v drogeriji Vrtovec, zvečer pa pri blaginji. Planinet, nikar ne zamudite!

NA LOKALNI ŽELEZNICI

— Mihec, nikar ne meči pomarančnih olupkov skozi okno, ker bi utegnili naš vagon skočiti s tira.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, prekliti
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti mamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši smesek 8 Din

50 par entlanje
ažuriranje vezene zaves. perila. monogramov. gumbnic. Velika zaloga perja a 6.75 Din. Julijanac. Gospodstvska 12. 1/T

AKO želite imeti dobro trajno, vodno ali železno ondulacijo, pridite v damski salon Engelbert Franchetti, Tyrševa c. 20, nasproti kavarne »Evropo«. 1198

SPORTNE pumparice posebno dolge in široke v ogromni izbiri, ter vsa oblačila odlično izni cenil pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. 6.R.

DOPISI

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši smesek 8 Din

MLAD URADNIK
načrten in zaupen, s premoženjem želi znanja s samostojno jamo staro do 26 let, vdovo ali ločenko. Prednost imajo s svojim stanovanjem. Ozira se samo na resne ponudbe s polnim navdom na upravo Slov. Narod. 1133

Velikonočna gnjat

je garantirano najboljša pri

S L A M I Č U

kjer jo na željo tudi brezplačno skuhamo.
VELIKA IZBIRA ŠTAJERSKE PERUTNINE!
O postnih dneh
razne morske in sladkovodne ribe.

Rezervirajte si posamezne komade!
V RESTAVRACIJI: Najboljši kraški teran!
Izbrana vina čez ulico 2.— Din pri litru ceneje!

VSE VRSTE USNJA kakor: ševro, boks, lak, kože za rokavice v vseh najmodernejših barvah. Velika izbira prvovrstnih podplatov na drobno in debelo. Čevlarske potrebščine vedno v zalogi.

DAMSKE TORBICE, aktovke, nahrbtnike, kovečke in šolske torbice Vam nudi po najnižji ceni trvdka

FRANCERJAVEC, zaloga usnja
LJUBLJANA, Stari trg 18

Makulturni papir

preda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Napravite ta presenetljivi poizkus s svojim pudrom

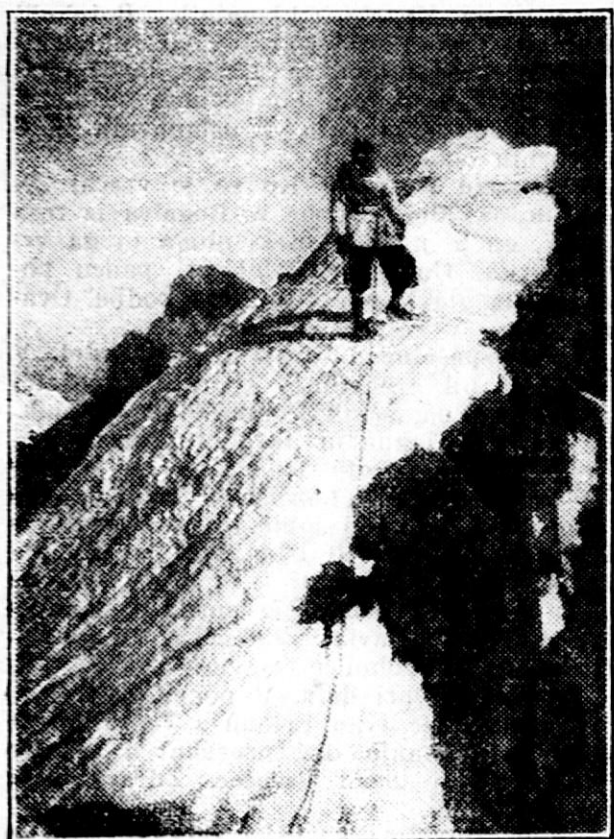

Milijoni žena so bili nenavadno presenečeni po izvedbi tega izrednega poizkusa. Zene so vedele, da zajedalci, razširjene znojnice in drugi dodatki polti mnogokrat nastanejo zaradi pudra, ki je robat kakor pesek. Mnogi pudri, ki so na videz mehki in fini, vsebujejo ostra in trda zrna. Videti jih sicer ni mogoče, pod zobmi pa jih lahko občutite. Vzemite malo svojega pudra in dajte ga med prednje zobe. Če je v njem le sled takega zrna, ga boste občutili, kakor se občuti pesek v hrani. Zda pa napravite isti poizkus s pudrom Tokalon, ki je na zraku prevelten. Proizvaja se po novem načinu, ki ga napravi desetkrat finejšega in lažjega kakor kdaj prej. Samo puder, ki plava v zraku, je odbran za uporabo. Ker je tako fin in lahek, ne more vsebovati pesčenih zrn, ki bi zamašila in dražila nežne kožne znojnice. Varujte se škode, ki Vam jo lahko napravi puder z grudicami in zrcem. S pudrom Tokalon z edinim na zraku prevetrenim pudrom, ste popolnoma varni. Ker pa vsebuje smetanovo peno, se obdrži na licu ves dan. Ni več blestenja nosu in ni se treba več stalno pudrati.

Severna stena Grandes Jorassea premagana

Predavanje zmagovalca Monakovčana Martina Maierja pod okriljem SPD

Ljubljana, 8. aprila. Lani v juniju je zastrmela vsa Evropa: severna stena do takrat nepremagljivega Grandes Jorassea je bila premagana, preplezala sta jo Monakovčana Martin Maier in Rudolf Peters; nad 30 ur sta plezala. To je bil poleg zmage bratov Franca in Tonija Schmitta nad severno steno Matterhorna največji plezalni uspeh tega stoletja, saj je izredno strma, večinoma navpična in povsem gladka 1500 m visoka stena do takrat kljubovala vsem naskokom in naporom, a trije drzni Nemci so sredi nje omahnili v smrt. O tem uspehu, ki je visoka pesem junštva, jednake volje, živostni in nerazdružljivega tovarišstva ter priča zmage duha nad materijo, nam je snovil v Delavski zbornici predaval sam zmagovalac, Monakovčan Martin Maier. Z njim nas je seznanil tajnik SPD dr. Brilej, naglašujoč v krajšem govoru pomembnost tega uspeha, nato pa je v imenu SPD gostu čestital k uspehom in ga iskreno pozdravil.

Maier je uvodoma podal kratek pregled zgodovine naskokov na to znamenito steno. Že leta 1907 sta se vzpela nanjo Angleži Jon in Knobl, a vrnila sta se kaj kmalu, saj sta komaj premagala njeno vznožje. Seveda jima tudi takrat se razmeroma primitivna tehnika ni dovoljevala večjega uspeha. Potem sta bila v steni leta 1931 Monakovčana Rittler in Prehm. Sredi stene ju je zalotila nevihta, nad njima se je utrgal mogočen plaz in zagrmela sta v prepad. Tovarisa so ju našli mrtva blizu od vstopa v steno. Naslednje leto pripelja v Chamonix dva najznamenitejša plezalca Schmitt in Ertl, ki smo ga že tudi dvakrat poslušali pri predavanjih v Ljubljani. Več dni sta opazovala steno, a čim sta jo hotela naskočiti, je kakor v zasmeih prihrumela strahovita nevihta, da sta se morala vrniti. Za njima sta prišla Nemca Gröner in Eckeneyer, toda stena se ni udala. Se najvišje sta se vzpela leta 1934. Haringer in Maierjev tovariš Peters. Že sta imela približno dve tretjini stene za seboj, ko je zaplesala v gorah nevihta. Zaman sta se borila, strahovita burja, leden piš, plazovi in vse elementarne sile so bile proti njima. Naprej nista mogla več in po vrhovi sta se morala spuščati nazaj. A sredi stene je Haringerju zdrsnilo in v pripro tovarisa je treščil v prepad. Peters si je po obupni borbi in srečnem naključju rešil življenje. Stena je ostala nedostopna in zaman je bila tudi borba slovitega Francoisa Charleta, ki jo je naskočil 13krat pa so bili vsi njegovi napori zaman.

Lani 20. junija se je v Gournierju, ki je izhodišče za Grandes Jorasses z italijanske strani, odpravil Maier sam in ga zvečer zapadli sneg do pasu je prodrli do Turinske kočee pod 3300 m v soki Col de Gigante, od tod se je pa na smučeh spustil do ledenika Le Chaux, da vidi, če je stena prešla za naskok. Vrnil se je v Chamonix in od tam brzojavil Petersu, ki je prišel že dva dni pozneje, in v noči od 26. na 27. junija sta bila po turni na, porni hoji že pod vznožjem stene, kjer sta

prvič prenočila. Opolnoči sta doživela čudovit prizor: sredi stene je zagrmelo med strahovitim truščem in hrúscem je zgrmel v globino ogromen plaz, ki je trgal velikanske skale in plasti, ki so se s tako silo odbijale od sten in udarjale ob vznožje, da se je iskro kakor v močno kovačnici; bil je pravi čarobni ognjemet. Maier pravi, da tako čudovitega prizora še ni videl. Naslednje jutro sta začela prodirati v steno. Vreme je bilo precej neugodno, pihal je fen. Najprej sta premagala 250 m popolnoma poledenele, silno strme stene, katere naklon je znašal povprečno 80 do 90 stopinj in preplezala sta tudi dva mogočna stolpa, od katerih je eden vodil 300 m visoko sopot, nato pa zopet 150 m visoko ledišče, za njim pa sta prišla na strm greben, ki ju je vodil do pod vrha.

Tu ju je čakalo novo presenečenje: vrh sam je popolnoma odsekana, 100 m visoka gladka ploskev s previsi. Med plezanjem se je ves čas na vseh straneh in njima nad glavo rušilo in trgalo kamenje, neprestano so grmeli snežni in skalnati plazovi v dolino in sredi stene je priletel odtrgan kamen Maierju na glavo. Začutil je, kako ga zapuščajo moči in že naslednji trenutek je omahnil ter zgrmel proti prepadu. Videl je, kako se s čudovito brzično bliža ledeniku spodaj, samo se

trenutek in konec bo vsega. Močan sunk mu je hipoma vrnil zavest, ki ga je med padcem zapuščala. Obvisel je na prijateljevi vrvi. Takoj nato se je spet onesve. Stil in šele čez nekaj časa ga je zdrnil prijatelj Klic. Kamen, ki ga je bil oplazil, mu je zapustil 5 cm dolgo zevajočo rano. Kmalu si je pa opomogel in s prijateljem sta nadaljevala plezanje. Po 30. urni borbi je bila stena premagana. Vrh stene sta zaviskala od radosti, njun napor in jednaka volja sta triumfirala nad steno.

Na vrhu sta zopet bivalirala — že po preje sta enkrat počivala v spalni vreči sredi stene — nato pa sta krenila po poti na italijansko stran.

Skrumno, brez vsake hvale in pretiravanja je mladi Monakovčan pripovedoval o tem uspehu, nikoli ni omenil, koliko trpljenja in kakšne muke sta morala prestati, kako ju je mučila žeja in lakota in kako sta prezebrala. Toda slike, ki nam jih je pokazal, so to dovolj zgovorno same pripovedovale in pričale o njunem brezmejnem junštvu in samozatajevanju. Sama ledena skala, sneg in led, a povsod take strmine, da se človeku laže ježijo ob pogledu nanje. Povprečno znaša na klon stene 80 stopinj. Tako je strma, gladka in odsekana, da se z vrha vidi prav do vznožja. Je to veličastna in edinstvena zgradba narave. Skioptične slike so pokazale, da sta plezalca tudi mojstra v fotografiji.

Maier se odpelje danes v Celje, kjer bo tudi predaval, potem se pa vrne v Ljubljano, ker hoče velikonočne praznike preživeti na Triglavu in si ogledati planiško skakalnico. Po praznikih odpotuje v Dalmacijo in v Sarajevo.

Žena kitajskega diktatorja

Velika opora Čankajška sta njegova žena in sestra, ki mu preskrbujeta denar

Čankajšek, sedanjí diktator Kitajske, je prevzel zdaj javno odgovornost za vodstvo velike kitajske države. Na to važno mesto ga ni poklicala tradicija, temveč se je povzel sam kot mož železne volje in širokega obzora. Zato tudi vlada sam brez soglasja in podpore ljudstva, opirajoč se samo na vojaško organizacijo, ki jo je ustvaril sam. Ni pa še dolgo tega, bilo je po letu 1933, ko je prebival Čankajšek v provizoričnem stanu, oddaljenem nad 150 km od Nankina. Zdalj pa stanuje seveda kot diktator v prestolnici in njegova moč se ni bila nikoli tako velika. Čankajšek je živel dolgo ob strani, v politiko se sploh ni vmešaval in nič ni kazalo, da bi silil med vodilne politike. Naenkrat je pa stopil v ospredje in vzel v svoje roke krmilo države.

Stranka Kuomintan, ki je po ustavi odgovorna za vlado, ni povsem sporazumna s tem razvojem. Med kitajskim ljudstvom se pa že opaža izprememba naziranja in stališča napram novemu položaju. Za Kitajsko je nedvomno diktatura nekaj tujega, vendar so se pa ljudje večinoma že sprijaznili s Čankajškom kot diktatorjem. Ljudstvo ve, da bo obvaroval državo krave državljanske vojne s tem, da bo organiziral močno armado ter dal Kitajski to, česar ji ni mogel nihče dati, namreč mir in varnost.

Na griču nekaj kilometrov od Nankina stoji v gozdu zdaj splošno znana vila, last kitajskega finančnega ministra dr. Kune.

Njegova žena je Čankajškova svakinja. Kuna Čankajšek, dr. Kuna in njuni ženi predstavljajo zdaj vso moč kitajske centralne vlade. Čankajšek mora neprestano bedeti nad svojimi vojaškimi organizacijami in paziti na vsak političen pokret v stranki Kuomintan, obenem pa budno slediti vsem dogodkom v provinci, zlasti pa mora zasledovati pokret komunistov. Poleg tega je blizu Japonske, o kateri se nihče ne ve, kakšne načrte ima s Kitajsko. Kot politik in diktator priznava Čankajšek edino nujnost v ohranitvi in poglobitvi svoje moči, namreč denar. Kot diktator bi se ne mogel držati niti en mesec, če bi ne imel stalnega dotoka denarja. Močno je odvisen od dohodkov iz rudnikov Jance in od finančnih rezerv Sanghaja. Toda kdo zgradi most med Nankinom in bančin svetom Sanghaja?

Velika opora Čankajšku sta njegova žena in sestra, ki neprestano skrbita za denarne vire. Obe sestrí sta bili vzgojeni v Ameriki, od koder sta se vrnili z zelo modernimi nazori in visoko naobraženosti. Zato ni čuda, da tako izdatno pomagata svojim možem. Čankajškova žena spremlja svojega moža na vseh potovanjih, opravlja vso njegovo korespondenco, ga informira o zunanjí politiki in mu čita vsa važna poročila, kajti Čankajšek ima zelo malo sodruginov. Na potovanjih ga spremlja jo poleg žene samo tajniki. Potuje samo z letali. Diktator ima lastna letala, dve ameriški, nemško Junkersovo in italijansko, izpremenjeno v bombarderja, ki mu

ga je podaril Mussolini. Nekaj minut naskočuje, da je vse diktatorjevo tajništvo pripravljeno na letalo. S svojo ženo obiskuje diktator tudi najbolj oddaljena mesta, pregleduje vojaške edince in pojamuje prebivalstvu svoj program, moralni zakon, ki je bil pod osebnim vplivom diktatorjeve žene uveden, da se bo ljudstvo v modernem duhu učilo in izobraževalo.

Čankajšek je star 49 let, odkljuje se po železni volji, je izredno hladnokrvnen, močnejši in zatopljen v svoje misli. Ne govori nobenega evropskega jezika, za tolača mu služi žena. Za Kitajsko je storil zelo mnogo. Pred sedmimi leti je ustanovil vojaško akademijo, iz katere je prišlo že 4.000 častnikov. Ti služijo zdaj v armadi v provincinah in so najzanesljivejša diktatorjeva opora. Vojska je pod neposrednim diktatorjevim nadzorstvom in na njo se Čankajšek v prvi vrsti opira. Vojške ustanove niso prav nič odvisne od nankinške vlade, o njih odloča samo Čankajšek. Zanimivo je, da starejši častniki ne govorijo o njem kot o vrhovnem poveljniku, temveč kot o svojem poglavarju. Na Čankajškovi vseh ramah leži seveda težko breme, sam, brez prijateljev mora delati in le žena mu je zvesta pomočnica. Velika zasluga za organizacijo Kitajske gre torej tudi nji.

Nov naskok na Mount Everest

Poročali smo že, da pripravljajo Angleži novo ekspedicijo na najvišjo goro sveta Mount Everest v Himalaji. Londonski listi poročajo, da priprave hitro napredujejo in da je število nosačev že polno. Ekspedicijo bo vodil Hugh Rutledge. Slikar. Angleži upajo, da se jim bo končno vendarle posrečilo doseči vrh Mount Everesta, ki je zahteval že toliko gmotnih in človeških žrti.

Ekspedicija krene iz Derjeelinga preko Tibeta do glavnega izhodišča in taborišča, od koder se bo šele začelo prodiranje na najvišjo goro sveta. V glavno taborišče hoče Sikkim prispeti sredi aprila. Odločilni naskok na Streho sveta, kakor pravijo Mount Everestu, bo pa proti koncu maja, ko je vreme na Himalaji kolikor toliko ugodno in zlasti ne preti nevarnost hujših viharjev, ki se jih ekspedicije na visoke gore najbolj boje.

Junaštvo ruskih letalcev

V severni Sibiriji je zajel arktični snežen metej nad snežnimi poljanami sovjetsko letalo in nesreča je bila neizogibna. Pilot je napol vse sile, da bi ušel strahovitemu meteu, toda vse njegov trud je bil zaman. Letalo je treščilo na tla in se razbilo. Pilot in njegov spremljevalec sta se ubila. Tri sovjetska letala so bila namenjena v nasebino Dudinka, kamor so peljala inženjer, ki naj bi tam pregledali solarne. Vsa tri letala je zajel orkan, toda dve letali sta srečno ušli, tretje je pa strmoglavilo na tla in se razbilo. Pilot in inženjer sta našla pod razvalinami razbitega letala smrt. Drugi pilot in inženjer sta bila pa težko ranjena.

Iz rešenega letala je posadka videla, kako se je eno letalo razbilo. Čeprav je divjal silen orkan, sta se obe letali spustili na tla, pogumni letalci so pobrali svoje mrtve in ranjene ter jih srečno propeljali v nasebino Dudinka.

Vzorna ljubezen do staršev

Nikjer na svetu ne spoštujejo in ljubijo otroci staršev tako kakor na Kitajskem. Kitajčeva vezanost na očetovo hišo je prišla že v pregovor. Na Kitajskem je očetova hiša otrokom res vse in ljubezen otrok do staršev je naravnost sveta. V spoštovanju in ljubezni do roditeljev sinovi in hčere kar tekmujejo. A če usoda loči otroke od staršev, jih rodbinske vezi še bolj zvežejo. V tujini živeči Kitajci in Kitajke nikoli ne pozabijo na svoje starše, nasprotno, v duhu so vedno z njimi in za svojo najsvetejšo dolžnost smatrajo pošiljati v tujini prisluženi denar svojim taršem in jih čim bolj podpirati. S tem izkazujejo otroci staršem svojo brezmejno hvaležnost, ljubezen in spoštovanje.

KRIZA

— Kot zdravnik imate gotovo tudi čakalnico.

— Da, celo dve, eno za bolnike, v drugi pa čakam na bolnike sam.

DOBRO SROČ

Mati: Ze zopet se drliš po ograji. Ali te ni sram?

— Mamica, saj delam samo hlače za siromašne dečke.

DOMACA UCITELJICA

— Premalo paziš, Jurček, tvoji sestrici sem to povedala samo enkrat, pa si je takoj zapomnila.

— No, seveda, ve ženske se vedno bolje razumete.

Dergan Rudoff pri Abrahamu

Laško, 8. aprila.

V polni mladeniški svežosti se je srečal danes naš »Rudoff« z Abrahamom. Rodom iz znane narodne rodbine Derganov v Trbovljah je že kot mladenič uvidel, da je trboveljska dolina zanj preozka in hajdi od doma. Pot ga je zanesla leta 1912 iz Ribnice na Pohorju v Laško, ki je postalo cilj njegove poti. Prevzel je bivšo Drol, četo trgovino, katero je povzdignil s svojo vztrajnostjo in mravičjno pridnostjo v solidno in cvetočo trgovsko podjetje.

Louise Renée de Keroual

Kraljeva ljubica

Roman

Močj so me zapuščale, hladni pot mi je oblival čelo in tresla sem se po vsem telesu. Prebledela sem in se onesvestila. Zavedla sem se šele, ko so se odprla vrata.

Bila je moja teta, ki se je vračala vsa vesela, ker je bila svoje posle tako dobro opravila. Pripovedovala mi je o topiem sprejemu pri vojvodini in o vroči želji te visoke dame, da postanem članica njenega doma.

— Jutri ji boš predstavljena, — je dejala teta.

Molčala sem. To jo je presenetilo. Kako se je prestrašila, ko je opazila mojo otožnost in potrlost, ki je nisem znala prikriti. Vprašala me je, kaj se je zgodilo jaz sem ji pa odgovarjala dvoumno. A vendar so jo moji odgovori pomirili, vsaj zdelo se mi je tako.

— Nočeš me zapustiti? Toda pozabiti ne smeš, da je to v tvojo srečo.

— Zal moram od vas, — sem dejala in jo solznih oči obela.

Njene solze so se pomešale z mojimi, toda kako različen je bil njihov vzrok. Prosila sem jo, naj odrodi moj odhod

za tri dni, da si nekoliko opomorem. Ustregla mi je in obljubila, da bo obvestila o tem vojvodino.

Zavest, da se nam bliža velika nevarnost, nam prinaša navadno večji strah, kakor nevarnost sama. To sem začutila, ko sem se blizala trenutku, ki naj bi odločil o moji srečni ali nesrečni usodi za vse življenje. Priznam, da sem s tihim zadovoljstvom pozdravila dan, ko naj bi se izpremenil moj položaj.

Moja teta je vstala zgodaj zjutraj in stopila k moji postelji, rekla: — Ljuba nečakinja, pripraviti se morava na pot k vojvodini. Zvedela sem, da se je vojvoda večeraj poslovil in krenil na dolgo pot.

Ta vest me je pretresla, toda znala sem prikriti svojo osuplost. Teta je pa nadaljevala:

— Takoj pošljem v vojvodovo palačo vse tvoje stvari in odidem sama tja, da te predstavim. Poskrbljeno je že, da prideš pote z vojvodino nosilnico.

Teti je bilo mnogo lažje na moji obleki. Moja lepota jo je očarala in mojih telesnih vrlih kar ni mogla prehlvaliti. Potem je pa odšla in me pustila samo s služkinjo.

V.

ČUDNA UGRABITEV

Prišli so nosači z nosilnico. Stopila sem v njo in lakaj je zaprl vrata za mano. Med potjo proti trgu Royale smo se morali ustaviti v ozki ulici, polni ko-

čij in prepričanih se ljudi. Moji nosači so smatrali za potrebno vmešati se v preprič in poravnati ga. Postavili so nosilnico na bližnje dvorišče in odšli z lakajem. Komaj so posegli v ravnanje, se je pojavil že znani hajduk, ki je stal na straži in pomolil mi je skozí okence listek, na katerem je bilo s svinčnikom napisano: »Pojdite in nebojte se — vojvoda de B.« Brž sem izstopila, zaprla vrata in zastrla okence. Hajduk me je odvedel v bližnjo ulico, kjer je odprl vrata poštne nosilnice, v kateri sem našla svojega ljubčka. Hitro so naju odnesli.

Vojvodini služabniki so zmagali v pretepu in ko je bila cesta prosta, so se vrnili na dvorišče po nosilnico. Odnegli so jo v palačo, ne da bi opazili, kako lahka je. Lahko si pa mislimo njihovo presenečenje, ko so jo odprli in opazili, da je prazna.

Obžalovanja vredna je bila moja teta, ki ni vedela, kaj početi, ko so ji povedali, da sem izginila. Vojvodinja je bila pa zelo ogorčena.

Zdalj naj se pa vrnem k nama, naglo potujočima, bežečima iz domovine v naročje sreče in ljubezni. Nekaj časa sva oha molčala. Tesno mi je bilo pri srcu in solze so mi silile v oči. Mo plemeniti, ljubezni vi spremljevalec je to opazil in brž me je jel tolažiti: »Angel moj, ki ga bom oboževal vse svoje življenje, čui, kakšna so moja čustva in nagibi, vrnij

in zaupaj se najstanovitnejšemu in najiskrenejšemu ljubimcu. Vem, da smatraš to za veliko nevarnost, da si zapustila svojo teto, ki si ji bila edina nada in opora. Toda ona sama se je hotela ločiti od tebe, da bi bila ti in ona srečni. Za svojo skrb zate bo nagrajena s listino, ki ji jo izroči moj intendant in s katero dobi lepo posestvo blizu Pariza, kjer bo lahko živila v miru in zadovoljstvu. Nikar naj ti ne bo žal časti in blagostanja, ki so ti ga obetali. Pri visoki, pomni in vrtoglavi dami bi kaj kmalu začutila ponižanje in trpkost odvisnosti. Angel moj, budi moje božanstvo. Da boš pa imela naslov, ki te bo nerazdružno vezal z menoj, vzemi to paževo obleko. Narejena je za tvojo nežno mladost in sloko postavo. Tako boš najlepša Gracija, preoblečena v Amora. Predstavim te za svojega prijatelja in ljubljena viteza Franciška.

To se mi je zdelo zabavno in čim smo se ustavili, sem se hitro preoblekla.

Mladi paž je objel svojega dobrotnika in se mu tako zahvalil za njegovo skrb. Ker ni mogel povedati z besedami, kaj čuti, je izrazil s svojim obličjem vse, kar mu je narekovalo srce.

Ko sem odložila žensko obleko, se mi je zdela, da sem v paževi obleki manj boječa in plaha. V moški obleki sem čutila v sebi več poguma.

Ugodna prilika, osamljenost in zapečljive okolnosti so opravile svoje in pri-

pravile mojo prvo žitev ljubezni... Tisti ljubezni, ki je gorela v mojem srcu in plapolala v očeh mojega ljubčka. Kako be se bila mogla upirati, ko je pa naju prešinjal isti žar. Tisti dan je bil torej posvečen svečanostim naših nežnih misterijev. Potem sva bila svobodnočista, mirnejša in bolji sva se požurila na svoji dolgi poti.

Kmalu smo prispeli v Marseille, kjer so že pričakovali visoki mornariški častniki svojega admirala.

V Marseille smo ostali nekaj dni, ker je bilo treba pripraviti vse potrebno za pot po morju. Admiral vojvoda de Beaufort in maršal vojvoda de Noailles, poveljnik vojske na kopnem, sta priredila slavnosten ples za visoko marsejsko gospodo. To je bila ugodna prilika, da se izkažem v petju in plesu, da pokažem svojo nadarjenost, povečano z mladeniško nežno žensko postavo v paževi obleki. Sredi najlepših Provencealk sem dosegla velik uspeh, ljubezni želne lepote so me kar požirale z očmi in mi stiskale roko. Dobila sem pa tudi mnogo pisem, iz katerih je kar puhtela ljubezen, tako vroča, kakor je v tem kraju podnebje. To me je zelo zabavalo, smejala se je pa tudi vojvoda, ki je bil po vsem tem še bolj zaljubljen vame. Vsem smo se smilili, želeli so nam vse srečo in nas običali, ko smo se ukrcali na ladjó, ki je krenila proti Toulonu, kjer je bilo zbrano brodogradilno in vojska.